

Türk Dizi ve Filmlerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenimine Etkisi: Kazakistan Örneği¹

Yılmaz YAMAN

International Burch University, Bosna Hersek

Mustafa ARSLAN

International Black Sea University, Gürcistan

Özet: Öğrenme ortamı hedef dilin gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Belirli kurullarla sınırlarını çizilen sınıf ortamına alternatif hedef dil öğrencilerinin kendilerini daha rahat hissettiği başka öğrenme alanları oluşturmak gerekmektedir. Öğretmenin tutum ve tecrübesi, pratik yapılacak ortamın yeterliliği, ders sayısı, okutulan kaynakların niteliği, öğrenilen hedef dile olan ilgi gibi faktörler yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ulaşılmak istenen başarıyı engelleyebilir. Bu araştırmanın amacı, Türk dizi ve filmlerinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine etkisini anlamaya ve belirlemeye çalışmaktır. Durum çalışmasının kullanıldığı bu araştırmada veriler görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Toplanan veriler betimsel ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Türk dizi ve filmlerinin sırasıyla konuşma (%46), dinleme (%40), yazma (%10) ve okuma (%4) becerilerine olumlu yönde katkı sağladığı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeyi isteklendirmede (%60), Türkiye ve Türk kültürünü tanıtmaya ve sevdirmede (%90.6) önemli bir kaynak olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca yabancı dil öğreniminde not tutma (%25) ve dil bilgisi (%3) etkenlerinin katılımcılar tarafından az tercih edildiği görülmüştür.

Anahtar sözcükler: *Dil becerileri ve kültür, Türk dizi ve filmleri, yabancı dil olarak Türkçe*

Giriş

İnsanlar arasında iletişim kurmayı, sosyalleşmeyi ve anlaşmayı sağlayan en temel araç dildir. Sahip olduğu kişinin varlığını ve kalıcılığını temsil eden öğelerdir biridir. Dil, bir millete ait kültürü, medeniyeti, edebiyatı, hal ve hareketleri, tepkileri, duygu ve düşünceleri barındırmaktadır. Dolayısıyla bir toplumun en önemli maddi ve manevi değeri dildir.

İnsanoğlunda var olan merak duygusu ve ihtiyaçlarını karşılama arzusu farklı dünyaları keşfetmeyi gerekli kılmıştır. Gelişen teknoloji, ticaret, savaş gibi değişik etkenler de insanlar arasındaki ilişkileri istemli ve istemsiz bir biçimde etkilemiş ve geliştirmiştir. Farklı coğrafyalara yayılan insanların beslenme, barınma gibi fiziksel ihtiyaçlarından sonra iletişim ihtiyacı önem kazanmıştır. Bu durum yabancı bir dili öğrenmeyi zaruri hale getirmektedir.

Türkiye stratejik konumu gereği dünyadaki olaylardan ve gelişmelerden etkilenen bir ülkedir. 2000'li yılların başından bu yana hem komşularından hem de tarihsel ve kültürel yakınlığı bulunan ülkelere göç almaktadır. Göçe zorlanan bu insanların çevreye uyum sağlaması için devlet kurumları ve özel kurumlar faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesi için kaynaklar, materyaller hazırlanmakta ve kurslar düzenlenmektedir. Bu kurs ve kaynaklar planlı, programlı ve sistemli bir şekilde yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) İzleme ve Değerlendirme Raporları'nın verileri incelendiğinde, 2020 yılında Vatandaşlık Ülkesine (Uyruğu) Göre Türkiye'de Bulunan Yabancı Kursiyerlerin Katıldığı İlk 10 Kurs arasında ilk sırada Yabancılar İçin Türkçe Seviye A1 kursu (7.898

¹ Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir.

kursiyer); 2021 yılında Vatandaşlık Ülkesine (Uyruğu) Göre Türkiye’de Bulunan Yabancı Kursiyerlerin Katıldığı İlk 10 Kurs içinde 2. sırada Yabancılar İçin Türkçe Seviye A1 kursu (16.938 kursiyer) ve 2022 yılında Türkiye’de bulunan yabancı kursiyerlerin en fazla katıldığı ilk 20 kurs arasında yine 2. sırada Yabancılar İçin Türkçe Seviye A1 kursu (16.169 kursiyer) gelmektedir (MEB, 2020:46, 2021:121 ve 2022:56).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma, yazma, dinleme ve konuşma olmak üzere dört temel beceri vardır. Kaynaklarda bu becerilerin eşit ve dengeli bir biçimde verilmesi gerektiği anlatılsa da yabancı dili öğrenme amacı, hangi becerinin ön plana çıkacağını gösterir. Sadece iletişim kurmak için dil öğrenen birey daha çok dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verir. Konuşma becerisi diğer becerilere göre daha çok ihtiyaç duyulan bir beceridir (Uçak ve Gökçü, 2015).

Öğrenme ortamı dili öğrenmede ve geliştirmede önemli bir faktördür. Zira Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin öğrenme seviyeleri ile Türkiye dışında Türkçenin kullanılmadığı bir yerde Türkçe öğrenen bireylerin öğrenme seviyeleri arasında farklılık olacaktır. Çünkü öğrenme ortamı dile maruz kalma durumunu ifade etmektedir. Dile çok maruz kalan bireyin o dili daha kısa sürede öğrenmesi doğaldır.

Türkiye dışında Türkiye ve Türkçeyi temsil eden, Türk kültürünü uzaklara taşıyan ve Türkiye’nin yumuşak gücü olarak nitelenen Türk dizi ve filmleri aynı zamanda yabancı dil olarak Türkçenin öğrenilmesine de katkı sağlamaktadır (Arbatlı ve Kurar, 2015). Son yıllarda yapılan başka çalışmalar da bunu desteklemektedir. İşcan (2011), Okumuş ve Demir (2014), Boylu ve Başar (2015), Zeytinkaya (2018) ve Mansour (2021) çalışmalarında Türk dizi ve filmlerinin dört temel beceriye, Türkiye ve Türk kültürünün tanınmasına olumlu yönde etki ettiğini belirtmektedir. Bunun yanında Ülker (2020), Türk dizi ve filmlerini bir dil öğrenme modeli olarak uygularken Demirezen (1990) de videonun öğretiminin kalitesini arttırdığını vurgular.

Bu vurgu bir örnekle izah edilecektir. Şöyle ki ata binen bir çocuğun nehri geçerken düşme sahnesinde düşmeden önce ‘Sizce çocuğa ne olacak?’ sorusuna düşecek yanıtı, ‘Şimdi ne oluyor?’ sorusuna düşüyor yanıtı ve son olarak ‘Ne oldu?’ sorusuna düştü yanıtı verilebilir. Yani basit bir sahnede bile bir filin gelecek, şimdi ve geçmiş zaman halleri somut bir şekilde gösterilebilir. Bu tür etkinliklerin görsel ve işitsel olması öğretimde etkililiği ve kalıcılığı sağlar.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin filme yoğunlaşması yani hedef dile büyük bir dikkatle maruz kalması, eğlenceli olmaları itibarıyla de hem motivasyonun ve hem de dilin süreklilik ilkesinin sağlanması, aynı kelimelerin ve dil yapıların sık sık tekrarlanmasıyla kelime hazinesinin zenginliğine ve kalıcılığına hizmet etmesi, yaşayan dili aktarmasıyla doğal dil öğrenme ortamının oluşması bağlamında Türk dizi ve filmleri önemli ve etkili bir kaynaktır. Yabancı dil öğretiminde film ya da dizi seçiminde öğrenci yaş ve seviyesine göre hareket etmek gerekir.

Yöntem

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir (Yin, 1984:23; akt. Yıldırım ve Şimşek, 2021:301). Bu araştırmada birbirine benzeyen görüşmeciler (32 kişi) olduğu için ve görüşmelerde aynı form tüm bireylerde kullanıldığı için bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Veriler betimsel ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Kazakistan'da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireyler oluşturmaktadır. Örneklemi ise yabancı dil olarak Türkçe konuşmayı sadece dizi ve film izleyerek öğrenen 32 (29 bayan, 3 erkek) Kazakistanlı birey oluşturmaktadır. Bu bireyler Kazakistan'ın farklı bölgelerinde oturmaktadır. Katılımcıların annesi ya da babası Türk değildir. Araştırmacı 2004 yılından beri Kazakistan'da çalışmaktadır. Velilerden, öğrencilerden, sosyal medyadan ve eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerden yardım alınarak örnekleme ulaşılmıştır. Örneklem büyüklüğü kullanılan veri toplama aracına göre değişmekle beraber derinlemesine yapılan görüşmeler için yaklaşık 30 kişi önerilmektedir (Başkale, 2016).

Araştırmada Verilerin Toplanması

Bu araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır.

Görüşme formu, araştırma problemi ile ilgili tüm boyutların ve soruların kapsanmasını güvence altına almak için geliştirilmiş bir yöntemdir.

Hazırlanan form hem yabancı dil hem de yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında uzman olan kişilere gönderilmiştir. Hatta bu görüşme formu İngilizceye çevrilerek Stephen Krashen gibi ikinci dil edinimi kuramını savunan uzmanlara da gönderilmiştir. Sonuç olarak 10 uzmandan gelen değerlendirmeler dikkate alınarak form yeniden düzenlenmiştir. Yarı yapılandırılmış bireysel görüşme yoluyla görüşler alınmıştır.

Görüşmeye başlamadan önce araştırmacı uygun bir yer (ses, ışık, sıcaklık, oturulacak masa ve sandalye) ayarlamış, kendini tanıtmış, araştırmanın amacını izah etmiş, görüşmenin tahmini süresini belirtmiş, görüşmecilere bu görüşmenin tamamen bilimsel amaçlarla kullanılacağını ve araştırmada kod verilerek isimlerinin gizli tutulacağını açıklamış, görüşmeciden ses ve görüntü kaydı için izin almış, görüşmecilere sormak istedikleri bir şeyin olup olmadığını sormuş ve bu çalışmaya gönüllü olarak katılıp katkı sağladıkları için teşekkür etmiştir.

Görüşme formundaki bütün sorular katılımcılara sorulmuş ve bu şekilde mümkün olduğunca veri toplanmıştır. Görüşme formuna göre yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Kaydedilen veriler yazıya geçirildikten sonra katılımcılara tekrar gönderilmiş ve teyit edilmiştir. Hatta görüşme esnasında unutulmuş sorular için tekrar görüşme talep edilmiş ve katılımcılar bunu da gönüllü olarak kabul etmişlerdir. Görüşmeden sonra da görüşmeciler bu

araştırmayla ilgili her zaman katkı sunmaya hazır olduklarını belirterek onlarla iyi bir etkileşim süreci gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan alınan veriler, yorum yapılmadan alıntılar şeklinde bulgular kısmında sunulmuştur. Bu araştırmada katılımcılardan görüşme formundaki sorulara samimi cevaplar vermeleri istenmiş ve bu cevaplara göre elde edilen verilerden kodlar, kodlardan kategoriler, kategorilerden temalar oluşturmak suretiyle derinlemesine analiz yapılması amaçlanmıştır.

Görüşmeler, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında nisan-temmuz ayları arasında yapılmıştır. Verileri toplama süreci 4 ay sürmüştür. 20 görüşme yüz yüze, 12 görüşme zoom programı (sesli ve görüntülü) ile gerçekleştirilmiştir. Zoom programı ile görüşme yapılmasının sebebi Kazakistan'ın yüzölçümünün büyük olmasıdır.

Tablo 1

Türk Dizi ve Filmlerinin İzlenme Nedenine Yönelik Bulgular

İzleme nedenleri	f	%
Türk dizi ve filmlerini beğenme / sevme	9	14,8
Türk müziğinden hoşlanma	1	1,6
Türk kültürü	5	8,2
Oyuncuların performansı	4	6,6
Dizi ve filmlerin popülerliği	4	6,6
Türkiye merakı ve Türkiye'ye gitme isteği	5	8,2
Türkçe öğrenme konuşma	12	19,7
Dizi ve film bağımlılığı	1	1,6
Rahatlama	2	3,3
Boş vakitlerini geçirme	3	4,9
Dizi ve filmlerin ilginç olması	7	11,5
Dizi senaryosu	1	1,6
Sadece izlemek	2	3,3
Evdeki Türk kanalları	2	3,3
Türkçe sevgisi	3	4,9
Toplam	61	100

*Frekanslara karşılık gelen yüzdeler rakamlar yuvarlanarak yazılmıştır.

K10: *Çünkü Türkçeyi çok seviyorum. Türk dilini öğrenmek için ve çok enteresan oldu, o yüzden.*

Tablo 1'de görüldüğü gibi öncelikle tablo adı (kategori) görüşme formundaki bir sorudan faydalanarak oluşturulmuştur. Kategoriden sonra katılımcıların verdikleri cevaplara göre kodlar yazılmıştır. Kodların sağ tarafında ise frekanslar ve bunlara ait yüzdeler bulunmaktadır. Tabloların altında ise katılımcıların ad ve soyadları yerine kodlama tekniği kullanılmıştır. K10 kodlamasında 'K' katılımcıyı, '10' ise sırasını ifade etmektedir. Katılımcı ifadeleri italik yazılmıştır.

Bulgu ve Yorumlar

Tablo 2

Türk Dizi ve Filmlerinin Dört Temel Beceriye Olan Katkısına Yönelik Bulgular

Beceriler	f	%
Dinleme	20	40
Okuma	2	4
Yazma	5	10
Konuşma	23	46
Toplam	50	100

Tablo 2 incelendiğinde Türk dizi ve filmlerin aslında dört temel beceriye de katkı sağladığı görülmektedir. Tablodaki verilere göre Türk dizi ve filmleri en çok yüzde 46 ile konuşma becerisine katkı sağlarken, yüzde 40 ile dinleme becerisine, daha sonra sırasıyla yazma ve okuma becerilerine katkı sağlamıştır. Konuşma ve dinleme becerilerinin oranlarının birbirine yakın olmasının sebebi katılımcıların Türk dizi ve filmlerin her iki beceriye de katkı sağladığını ifade etmelerinden kaynaklanmaktadır. Yani dinleme becerisi, konuşma becerisini desteklemektedir. Bazı katılımcılar da Türk dizi ve filmlerinin dört temel beceriyi olumlu anlamda geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Kırbas (2022) yaptığı çalışmada katılımcıların hepsi (48 kişi) Türk dizi ve filmlerinin özellikle dinleme ve konuşma becerilerine katkı sağladığını belirtmişlerdir.

K23: *Konuşma ve dinleme bence. Okuma ve yazmayı ben sonra kendi ilgim olduğu için öğrendim. Çünkü başında hiç yazmayı ve okumayı bilmiyordum. Sadece İngilizce alfabe biliyordum. Sonra dizilerdeki mesela yazılıyo ya Selena yeni bölüm öyle bir şeyleri gördüğüm zaman yani İngilizce alfabeyi bildiğim için böyle kendim uyduruyordum. Sonra da harfleri öyle öğrendim. Ama benim hiçbir zaman bi Türkçe kitabım ya da Türkçe şeyler var ya alfabe kitapları hiçbir zaman olmadı bende.*

K6: *Konuşmak ve okumak. Ama okumayı öğrendim yani. Ordaki alt yazısı vardı dedim ya, aynı zamanda okuyosun yani çok hızlı okumak lazım. De mı yani, yetişmek için. Aynı zamanda okuduğum için nasıl yazıldığını biliyosun yani. Onlar birbirisiz gitmiyor yani, anladınız. Aynı zamanda hepsi gidiyo.*

K27: *Dinleme ve konuşma.*

K28: *Tabii ki en çok dinlemeye ve sonra konuşmaya çok fayda verdi.*

K24: *Konuşmama. Ve yazmama da. Çünkü bu filmlerde çooooo güzel şeyler söyleniyor. Şey monologlar oluyor, güzel falan. Ve ben kendim yazmayı çok severim. Ve benim Türkçe yazmama da çok etki verdi.*

Tablo 3'e göre katılımcıların Türkçe konuşmak için farklı yollar denedikleri görülmektedir. Tablodaki verilere göre katılımcıların sırasıyla daha çok pratik yaptıkları, kendi kendine konuştukları, dizi izledikleri, şarkı dinledikleri ve kitap okudukları anlaşılmaktadır. Katılımcılar, Türkçe bilenlerle, Türk arkadaşlarıyla ve varsa evlerinde Türkçe bilen yakınlarıyla pratik yaptıklarını ifade ettiler. Bu bulgulara göre konuşma becerisinin kazanımında dizi ve film izleme ne kadar önemliyse pratik yapma da o kadar önemlidir.

Tablo 3

Katılımcıların Türkçe Konuşmak için Neler Yaptıklarına Dair Bulgular

Yapılan çalışmalar	f	%
Dizi izleme	11	15,3
Pratik yapma	24	33,3
Şarkı dinleme	6	8,3
Şarkı söyleme	3	4,2
Sosyal medyada Türkçe videolar izleme	2	2,8
Kendi kendine konuşma	14	19,4
Kitap okuma	5	6,9
Hikâye anlatma	1	1,4
Kursa gitme	1	1,4
Tercüme yapma	1	1,4
Kısa videolar izleme	1	1,4
Alfabe ve dil bilgisi öğrenme	1	1,4
Yeni kelimeler öğrenme	1	1,4
Sosyal medyada yazışma	1	1,4
Toplam	72	100

K12: *Türkçe konuşmak için ben dizi izledim ve Türkçe müzikler dinledim. Onları söyleyip de öğrendim diyebiliriz. Evet (kendi kendimle konuşuyordum- onayladı). Şöyle de yaptım yani dizi izleyip ordaki kelimeleri yani ordaki cümleleri de söyledim. O da bana çok faydalı oldu.*

K14: *Diziler de izledim. Şarkı dinledim. Türkçe ne var youtube'ta onun hepsini gördüm, izledim. Pratik yaptım (aynı üniversitede okuyan Türk arkadaşlarıyla).*

K26: *Başında kendi kendime konuştum. Böyle yürürken her zaman konuşurdum yani kendimle. Ne yapıyorum, şimdi ne yapıcım, bir şey pişirirken oldu öyle bir şey.*

Tablo 4

Katılımcıların Dizi ve Film İzlerken Not Alıp Almadıklarına Dair Bulgular

Not alma durumu	f	%
Aldım.	8	25
Başında aldım sonra bıraktım.	3	9,4
Almadım.	21	65,6
Toplam	32	100

Araştırmanın verilerine göre katılımcıların büyük çoğunluğunun (%65,6) Türk dizi ve filmlerini izlerken not tutmadığı görülmektedir. Tablodaki verilere göre 21 katılımcı not almazken, 8 katılımcı not almış, 3 katılımcı ise dizi ve film sürecinin başında not almasına rağmen kısa süre sonra not tutmayı bırakmıştır. Not tutan katılımcılar, deyimleri doğru kullanmak, güzel konuşmak ve bazı kelimelerin anlamlarını öğrenmek için not tuttuklarını; not tutmayan katılımcıların bir kısmı sadece konuşmayı öğrenmek, keyif almak, eğlenmek, vakit geçirmek ve rahatlamak için not tutmadığını, bir kısmı da kendi aklında tutmak istediği için, sadece izlemek istediği için, diziyi anlamaya başladığı için, Türkçe öğrenmediği için, bilmediklerini Türkçe bilenlere sorduğu için ve Türkçe dersi gibi hissetmediği için not tutmadığını dile getirmişlerdir.

K32: *Hayır. Ben dizi izlerken sadece yemek yiyorum. Başka hiçbir şey yapmıyorum (gülüyor).*

K27: *Almadım (gülmüşüyor), hiç. Bilmiyorum.*

K9: *Başta almıştım ama sonra öyle bir şey yapmadım. Yani dedim ki bir ay sonra yazmak istedim yani, böyle bir laflar yazdım ama sonra öyle bir şey yapmadım. Çünkü, kendim seviyorum, kendim konuşuyorum yani, gerek görmedim.*

K23: *Türkçe dizi seyrettiğim zaman hiçbir zaman not almıyodum. Çünkü, ben diziyi dil öğrenmek maksadıyla değil, sadece eğlence ve vakti geçirme maksadıyla seyrediyodum. O yüzden hiçbir zaman not alma gereği yoktu bende.*

Tablo 5

Katılımcıların Dizi ve Film İzlerken Zorlandıkları Dil Becerilerine Ait Bulgular

Beceriler	f	%
Okuma	6	15,8
Yazma	18	47,4
Dinleme	7	18,4
Konuşma	6	15,8
Zorlanmadım	1	2,6
Toplam	38	100

Tablo 5'e göre Türk dizi ve filmlerini izleme sürecinde katılımcıların en çok yazma becerisinde zorlandığı görülmektedir. Bazı katılımcılar birden fazla beceride zorlandıklarını belirttiler. Tablodaki verilere göre okuma, dinleme ve konuşma becerilerinde zorlama oranları birbirine yakındır. Katılımcıların bir kısmı bazı becerilerde dizi ve film izleme sürecinin sadece başında zorlandıklarını ifade ederken bazı katılımcılar ise hâlâ bazı becerilerde zorlandıklarını dile getirmişlerdir. Bazı katılımcıların ifadelerine göre hızlı konuşmalar dinleme becerisinde, pratik yapacak imkânın olmaması konuşma becerisinde, Türk alfabesindeki bazı harflerin (ç, ş, ğ gibi) seslendirilmesinin kolay olmaması zorlanma sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece bir katılımcı dört temel beceride zorlanmadığını belirtti. Hem yabancı dil hem de yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin diğer becerilere göre daha zor geliştirildiği geçmektedir. Yazma becerisinin diğer dil becerilere göre daha az önemsenmesi, Türkçeye ait bazı harflerin seslendirilmesinin kolay olmaması ve kelime hazinesinin zayıflığı yazma becerisinin gelişimini güçleştirmektedir (Çakır, 2010; Arslan ve Klicic, 2015).

K28: *Bana yazma çok zor geliyor.*

K15: *Dinleme. İlk, evet, dinlemede. Çünkü, bilmiyo anlamıyorum. Bence hızlı konuşuyor gibi geldi bana.*

K11: *Herhangi birinde zorlandığımı söyleyemem galiba. Ama yani dizi izlemek bakımından konuşursak o zaman konuşmak olabilir. Çünkü, evet anlıyorum, evet, dinliyorum, evet, yani yazabiliyorum. Ama konuşmayı mı yani onu geliştirmek için gerçekten arkadaşlarla konuşmam gerekiyordu. Gerçekten böyle ses kayıtları alarak ya da telefonla konuşarak falan onu çıkarmak daha zordu diğerlerine göre. Ama çok fazla zor olduğunu da söyleyemem hani.*

K8: *Iummm galiba konuşmada. Yok zorlanmadım ama biraz şey biraz zorlanıyorum. Iummm her gün Kazakça konuştuğum için ve hiç Türkçe pratik yapmadığım için hiç Türkçeyi hiç kimseyle konuşmadığım için ummm böyle hep Kazakça düşünüyorum ve Türkçede biraz zorlanıyorum.*

K16: *Yazma. Şimdi de bana zor geliyor. Yazma.*

K20: *Mmm, öğrenirken galiba yazmada.*

K1: *Zorlandığım... zorlandığım... Belki de yazmadır.*

Tablo 6

Katılımcıların Dizi ve Film İzlerken Türk Kültürü Hakkında Edindikleri Kavramlara Ait Bulgular

Kültürel öğeler	f	%
Çay	5	5,7
Kahve	4	4,5
Baklava	3	3,4
Kına gecesi	14	15,9
Halay	7	8
Düğünler	11	12,5
Sütlaç	2	2,3
Kahvaltı	4	4,5
Damat	1	1,1
Gelinlik	1	1,1
Misafirlik	1	1,1
Din	1	1,1
Türk mutfağı	11	12,5
Komşuluk ilişkileri	1	1,1
Cenaze törenleri	1	1,1
Baba otoritesi	1	1,1
Dilek sözleri	1	1,1
Kahveye tuz koyma	1	1,1
Zeytin	1	1,1
Yöresel kıyafetler	2	2,3
Argo sözler	1	1,1
Tepki verme şekilleri	1	1,1
Bölgesel şiveler	1	1,1
Şarkılar	2	2,3
Zeybek	1	1,1
Balık arası ekmek	1	1,1
Nişan	1	1,1
El öpmek	1	1,1
Bayramlar	6	6,8
Toplam	88	100

Araştırmanın bulgularına göre katılımcıların dizi ve film izlerken Türk kültürüne ait hem maddi hem de manevi öğeler edindiği anlaşılmaktadır. Bu öğeler içinde sırasıyla en çok kına gecesi, düğünler, Türk mutfağı, halay, bayramlar, çay, kahve, kahvaltı ve baklava gelmektedir. Katılımcıların çoğunluğunun bayan olması kına gecesini ön plana çıkarmaktadır. Dizi ve filmlerin aslında hem yabancı dil olarak Türkçenin öğrenilmesinde hem de Türk kültürüne ait öğelerin edinmesinde yardımcı bir materyal olduğu anlaşılmaktadır. Zira dil, kültürden soyutlanamaz. Türk dizi ve filmleri Türk kültürünü yansıtmada, tanıtmada ve Türk kültürüne yakınlık duymada etkili araçlardır (Canbulat ve Koparan, 2020).

K23: *Mmm evet, siz sorduğunuz zaman aklıma ilk bana kına gecesi geldi. Kızların işte ellerine kına sürüp böyle kızın tarafına, gelinliğin tarafından böyle yürüyorlar, şarkı söylüyorlar. Şarkısını da hatırlıyorum. Sonra şey var ya kız istemesi çoğu dizilerde onlar oluyo yani. Sonra halay, dans ediyorlar birlikte. Çay saatleri mesela. Onların kahvaltısı. Türkleri kahvaltısı çokook milletlere baktığımızda çok değişik. Mesela her zaman peynir, zeytin işte onları her daim yiyorlar. Biz de evimizde yani öyle yapmaya çalışıyoruz. Çünkü biz çok seviyoruz ailecek. İşte Türk kahvaltısı yapalım dediğimiz zaman ilk önce biz zeytin .... (anlaşılmıyor) yani nan, işte onları yapıyoruz. Tost gibi.*

K13: *Aklımda düğünler kaldı. Şu kına gecesi, neydi o? Damada kahve veriyordu. Bayramları... Kurban Bayramı, Ramazan ayı... Başka bunlar yani sadece.*

K11: *Ya gerçekten çok uu onları gerçekten çok hâkim olduğumu söyleyebilirim. Çünkü çok fazla dizi izledim. İşte mesela, Antep'te başka türlü konuşuyo. İşte ne bileyim, böyle eee bazı kelimelerin yerine eee kullanarak konuşuyo. Ya da işte Karadeniz bu arada Karadeniz şivesine bayılıyorum. Gerçekten Kuzey Yıldızı diye bir dizi izlemiştım. Orda işte kadın o kadar güzel ya uu ya anladığım kadarıyla Aslıhan Güner şeydi, başroldü orda. Ya uu ya genelde o şiveyle konuşmuyor. Ama ordaki rolü için çok güzel şive çıkardı. O benim aklımda çok fazla kaldı. Ve ben o şiveleri gerçekten çok seviyorum. Hani ben Karadeniz şivesini onu da şey yapmaya çalışıyordum. İşte Karadeniz şarkılarını çok fazla dinledim ve o şiveyle konuşmaya çalıştım bi arkadaşımınla. Gerçekten çok güzeldi o. Bi de ya kültür zaten ben Türk kültürüne bayılıyorum. İşte yemekler olsun, uummm o şeyler kına gecesi olsun, her şeyin, işte her bölgenin kendine göre bir kültürü var ya, evet, onları ayrı ayrı bakarak ayrı dizilere bakarak aaa gerçekten aaa çok ilgimi geçiyodu onlar. Mesela işte Karagül diye bir dizi izliyodum. Orası Şanlıurfa, Antep falan o orasının kültürü çok enteresandı. Bi de Ege dizileri izliyodum. Onların da şivesi başka, şeyleri bambaşka. İşte zeybek oynuyolar falan. Onu da çok şey yapıyodum hani umm ilgimi çekiyodu. Bizde Karadeniz bambaşka bir şiveyle, bambaşka bir uu onların şeysi de uu dağlar falan uummm böyle doğası bile bi başka ve Şanlıurfa'daki bambaşka. Orası gerçekten çok güzeldi, evet. İstanbul bambaşka. İşte ne bileyim, öyle hepsi böyle kendine göre bir özellikleri var ve ben onu gerçekten beğeniyodum. Özellikle şive.*

Tablo 7

Katılımcıların Dizi ve Film İzlerken Dizi, Film Müziklerinin Dikkatlerini Çekip Çekmediğine Dair Bulgular

Dikkat çekme durumu	f	%
Dikkatimi çekti.	29	90,6
Dikkatimi çekmedi.	3	9,4
Toplam	32	100

*Frekanslara karşılık gelen yüzdeler rakamlar yuvarlanarak yazılmıştır.

Tablo 7'ye göre dizi ve film müzikleri 29 katılımcının dikkatini çekerken sadece 3 katılımcının dikkatini çekmemiştir. Katılımcıların çoğunluğunun dikkatini çeken dizi ve film müzikleri yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde etkili olmaktadır. Zira hem katılımcıların Türkçe öğrenme nedenlerine yönelik bulgular tablosuna bakıldığında yüzde 24,4 ile Türk dilini sevmenin gelmesi hem de şarkıların bu denli ilgi çekiyor olması şarkıları yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde ve öğretiminde üzerinde durulması gereken bir mesele haline gelmektedir. Verilere göre kulağa hoş gelen bir dil ve o dile ait şarkıların da kulağa hoş gelmesi yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında çalışan uzmanlar için iyi bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. Şarkılar, yabancı dil öğretiminde motivasyon kaynağı olmakta, dinleme becerisine katkı sağlamakta ve dersin monotonluktan kurtarmaktadır (Kahraman, 2019).

K4: *Şarkı (gülyör), evet çok çekiyordu, şarkı eee şimdi de çok seviyorum Türkçe şarkıları ve söylüyorum aslında her gün.*

K3: *Aaaa biliyor musunuz? 5 yıldır Türkçe müzikler dinliyorum. Evet, arkadaşlarımla birlikte söylüyoruz hem de.*

K21: *Hayır, yani dikkatimi çekmedi onlar. Sadece konuşmalar (dikkatini çekmiş).*

Tablo 8

Katılımcıların Dizi ve Film İzleyerek Türkçe Konuşmayı Öğrenmeye Çalışırken Ayrıca Dil Bilgisini Öğrenip Öğrenmediklerine Dair Bulgular

Dil bilgisi öğrenme durumları	f	%
Hayır, öğrenmedim.	31	97
Evet, öğrendim.	1	3
Toplam	32	100

*Frekanslara karşılık gelen yüzdeler rakamlar yuvarlanarak yazılmıştır.

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğu (%97) dizi ve film izlerken dil bilgisini öğrenmediklerini ifade ederken 1 kişi öğrendiğini belirtmiştir. 8 katılımcı Kazakça ile Türkçe dil bilgisi olarak birbirlerine benzedikleri için dil bilgisini öğrenmediğini söylerken 1 katılımcı Türkçe öğrenme amacının dil bilgisine ihtiyaç duymayacağını cevap vereceğini dile getirmiştir. Ancak bazı katılımcılar öğrenim durumlarından dolayı dil bilgisine maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

K12: *Grameri öğrenmeye çalışmadım gerçekten. Ama anlamadığım kelimeleri çevirdim.*

K29: *Hımm, sanmıyorum, hayır.*

K5: *Hiç, hiç, sıfır, hiç öğrenmedim. Onlar işte Kazakçaya çok benziyordu. O yüzden hiç zorlanmadım.*

Tablo 9

Katılımcıların Dizi ve Film İzleyerek Türkçe Konuşmayı Öğrenme Sürecinde Sözlük Kullanıp Kullanmadıklarına Dair Bulgular

Sözlük kullanma durumları	f	%
Evet, kullandım.	12	37,5
Bazen kullandım.	8	25
Arkadaşlarıma sordum.	2	6,3
Kullanmadım.	10	31,3
Toplam	32	100

Tablo 9'a bakıldığından katılımcılardan 12 kişinin sözlük kullandığı, 8 kişinin bazen kullandığı, 2 kişinin sözlük yerine arkadaşlarına danıştığı ve 10 kişinin ise sözlük kullanmadığı anlaşılmaktadır. Sözlük kullanan ya da az kullanan katılımcıların internette tercüme yapmak suretiyle ve alt yazı çalışmalarıyla kelimelerin anlamlarını öğrendiklerini belirtmek gerekir. Tablodaki bilgilere göre katılımcıların %56,3'ü sözlük çalışmalarını ya yapmamış ya da az yapmış.

K17: *Eee hayır. Hiç kullanmadım ama aaaa bi kelimeler olsa anlamadığım arkadaşlarımdan soruyordum.*

K19: *Evet, evet kullandım.*

K25: *Birkaç kere kullandım.*

Tablo 10

Katılımcıların Türkçe Okuma ve Yazmayı Bilip Bilmediklerine Dair Bulgular

Türkçe okuma ve yazma durumları	f	%
Okuma ve yazmayı biliyorum.	30	93,75
Okumayı biliyorum ama yazmayı az biliyorum.	2	6,25
Toplam	32	100

Tablo 10'daki verilere göre katılımcıların büyük çoğunluğunun (%93,75) dinleme ve konuşma becerilerinin yanında okuma ve yazma becerilerine de sahip olduğu görülmektedir. Konuşma becerilerine sahip olan öğrencilerin motivasyonun yüksek olduğu kaynaklarda geçerken bunun da aynı zamanda diğer becerileri geliştirmede fayda sağladığı ifade edilmektedir.

Katılımcılar okuma ve yazmayı kitap okuyarak, arkadaşlarıyla yazışarak, dizi ve televizyondaki alt yazılardan faydalanarak, sosyal medyayı, telegram kanallarını ve yorumları kullanarak, telefon dilini Türkçeye çevirerek, uygulamalar indirerek, şarkılar dinleyerek, not alarak, okula ve kursa giderek öğrendiklerini ifade etmişlerdir.

Bazı katılımcılar okuma ve yazmayı üniversitede geliştirdiklerini dile getirdiler.

K11: *Okuma yazma biliyorum. Onu dediğim gibi sosyal medyadan öğrendim.*

K8: *Evet, (gülüyor) dizilerden. Yazmayı haberlerden galiba. Böyle altında geçiyorlar ya. Galiba ondan bakarak, her gün bakarak ondan öğrenmiş olabilirim. Okumayı da galiba ordan. Bizde aaa hiç gitmedim (Öğrenmek için kursa gitmediğini söylüyor.).*

Evet. (Sadece dizilerden ve televizyondan okuma ile yazmayı öğrendiğini onaylıyor.)

K14: *Okumayı biliyorum, yazmaya az, az biliyorum. Okumayı şarkılar dinliyorum, dinliyorum youtube'tan, ordan.*

Tablo 11

Katılımcıların Türkçe Öğrenme İsteklerinin Dizilerden Önce / Sonra Olduklarına Dair Bulgular

Türkçe öğrenme isteği durumu	f	%
Dizilerden önce vardı.	12	40
Dizilerden sonra oldu.	18	60
Türkçe öğrenme isteğim olmadı.	2	-
Toplam	32	100

Araştırmanın verilerine göre katılımcıların yüzde 60'ının Türkçe öğrenme isteği dizi izlemeye başladıktan sonra olurken yüzde 40'ının ise daha önceden de var olduğu görülmektedir. 2 katılımcı küçükken izlemeye başladığı için böyle bir istekleri olmamıştır. Bu verilere göre Kazakistan'daki katılımcılar için Türk dizileri yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenme isteğinde olumlu yönde etkili olmaktadır. Türk dizileri yabancı dil olarak Türkçeyi hem öğrenmede hem de geliştirmede fayda sağlamaktadır.

K17: *Dizilerden önce vardı. Evet, sonra da oldu. Onun için ben şimdi Türkçeyi öğreniyorum.*

K4: *Dizilerden sonra oldu, evet. Öğrenmek için aslında başlamamıştım.*

K31: *Dizilerden sonra diyelim. Evet, dizilerden sonra. Hayır, sadece bana Türkçe çok güzel bir dil gibi geldi de. Aaa ben mesela başka dilleri, mesela Korece dizileri sadece Korece izleyemem. Yani böyle alt yazılarıyla da izleyemem. Ama Türkçe çok sevdim, çok iyi geldi benim kulaklarıma.*

Tablo 12'deki verilere göre Türk dizileri katılımcıları yüzde 90,6 oranında olumlu yönde etkilemiştir. Hem olumlu hem olumsuz yönden etkilenenlerin oranı ise yüzde 9,4'tür. Bu da Türk dizi ve filmlerinin Türkiye ve Türk kültürü hakkında çok büyük oranda olumlu yönde katkı sağladığını göstermektedir.

Tablo 12

Türk Dizi ve Filmlerinin Katılımcılar için Türkiye ve Türk Kültürü Hakkından Bıraktığı Etkilere Dair Bulgular

Etkileme durumu	f	%
Sadece olumlu	29	90,6
Sadece olumsuz	0	0
Hem olumlu hem de olumsuz	3	9,4
Toplam	32	100

Katılımcılar olumlu olarak *Türkiye'yi yakından tanıma ve gezme, Türk mutfağını tanıma, vatan ve aile sevgisi, büyüklere saygı, düğünler, bayramlar, tarihi kahramanlara ilgi, Türk kültürünü beğenme ya da Türk kültürüne hayranlık duyma, soy yakınlığı, Türklerin yumuşak bir millet olması, Türklerin birbirine sıcak ve yumuşak sözlerle hitap etmesi, yardımseverlik, misafirperverlik, dinleme becerisine sağladığı katkı, kültür yakınlığı ya da benzerliği, kına gecesi, Türk kültürüne aitlik hissi, Türklerin tarih sevgisi ve saygısı, Türkçe sevgisi, farklı milletlere gösterilen saygı, el öpme, dine bağlılık, dizilerin farklı bir kültürü tanımada fırsat olması, sıcakkanlı olma, bayramlarda çocuklara verilen değer, dizi aktörleri, Türk kültürünün zenginliği ve şarkıları dile getirirken olumsuz olarak da Türkiye'de yaşanan kadın cinayetlerini, din ve politika anlayışındaki değişimleri, kızların zorla evlendirilmesini, çocuk gelinleri ve farklı töreleri ifade etmişlerdir. Yabancı bir dil öğrenmek, yeni bir kültürle tanışmak demektir. Bu bağlamda Türk dizileri, yabancı dil olarak Türkçenin öğrenilmesinde, Türk kültürünün tanınmasında ve sevilmesinde etkili olmaktadır.*

K25: *Tabii ki de olumlu oldu. Misal, bir büyüğünü gördüğünde elinden öperek kendi ... nasıl söylesem olur? Bir büyüğünü gördüğünde onu elinden öperek kendi hürmetini bildirir. Şimdi birkaç tane öğrendim de aklıma gelmiyor. Ben çok gördüğüm vatan hakkında dizi gördüm. Ordan vatan sevgisi, vatana olan hizmetleri onları gördüm. İlk gördüğüm dizi Kurtlar Vadisi'ydi. İşte onda vatan sevgisini gördüm. Aile sevgisini gördüm. Ordan birkaç tane şey aldım.*

K11: *Evet, ben kültürü gerçekten dediğim gibi çok seviyorum ve merakım var onlara. Ve o tamamen dizileri izlemeye başladığımdan kaynaklı ve ben o kültüre yani merakım gerçekten dizilerden başladı ve ben hâlâ çok seviyorum o kültürü, işte şarkılarını, dediğim gibi dizileri, filmi olsun, böyle adetleri olsun, yemekleri olsun seviyorum yani.*

K21: *Olumlu oldu. Çünkü Kazaklarda da öyle bir şeyler var. Yani benziyor birbirlerine. Mesela düğün. Orda bir kızın başını örtüyor. Kazaklarda da öyle. Dansları...*

Tablo 13

Katılımcıların Ana Dillerinde Kendilerini Yeterli Görüp Görmediklerine Dair Bulgular

Ana dil yeterlilik durumu	f	%
Evet, kendimi yeterli görüyorum.	29	90,6
Hayır, kendimi yeterli görmüyorum.	2	6,3
Şimdi zorlanıyorum.	1	3,1
Toplam	32	100

Tablo 13'e göre katılımcıların yüzde 90,6'sı ana dillerinde kendilerini yeterli görürken kalan yüzde 9,4'lük kısım ise sadece konuşma becerisinde zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Zorlanma sebepleri ise eğitim dillerinin İngilizce olması

ve Rusça ile Türkçenin kullanımı olmaktadır. Bu verilere göre anadildeki yeterlilik, yabancı bir dili öğrenmede kolaylık sağlamaktadır.

K2: *Evet, çok iyiyim. Konuşmada baya iyiyim. Yazmada evet.*

K21: *Evet.*

K4: *Evet, çok iyiyim. Evet, tabii ki.*

Tablo 14

Katılımcıların Türk Dizi ve Filmlerini İzlerken Dizi ya da Filmlerde Geçen Sözcükleri Tekrar Edip Etmediklerine Dair Bulgular

Tekrar etme durumları	f	%
Evet, tekrar ediyordum.	25	78,1
Hayır, tekrar etmiyordum.	6	18,8
Bazen tekrar ediyordum.	1	3,1
Toplam	32	100

Tablo 14 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun (%78,1) dizi ya da film izlerken dizi ya da filmlerde geçen sözcükleri tekrar ettikleri görülmektedir. 6 katılımcı dizi ya da filmlerde geçen sözcükleri tekrar etmezken 1 katılımcı da bazen tekrar ettiğini bazen de tekrar etmediğini dile getirmiştir. Tablodaki verilerden de anlaşıldığı üzere tekrar çalışmaları yabancı dil öğreniminde etkili ve faydalı olmaktadır. Bazı katılımcılar da tekrar çalışmalarının Türkçe öğrenmede özellikle yardımcı olduğunu söyledi.

Dizi ve filmlerin dört temel beceriden özellikle dinleme ve konuşma becerilerini geliştirdiği, Türk kültürünün farklı coğrafyalarda tanınmasını sağladığı ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeye karşı olumlu yönde bir etki oluşturduğu görülmüştür. Ayrıca bu araştırmadaki verilere göre, ana dilde yeterlilik, Türkçe şarkılar ve tekrarlar yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenmede önemli faktörler olarak değerlendirilmektedir.

K12: *Evet, tekrar ediyorum, evet. Durdurup biraz tekrar ediyordum. O yüzden de Türkçe öğrendim, evet.*

K8: *Hiç etmiyordum. Dinliyordum (güliyor). Sessizce sadece dinliyordum.*

K14: *Ediyordum, evet. Öğrenmek için öyle yaptım. Yani, nasıl söylesem yani o sözü yeniden görsem yani yeniden duysam onu öğrenmek için tekrar söyledim.*

Sonuç ve Öneriler

Katılımcı ifadelerine göre Türk dizi ve filmleri dört temel beceriden sırasıyla konuşma (%46), dinleme (%40), yazma (%10) ve okuma (%4) becerilerine olumlu yönde katkı sağladığı görülmüştür.

Pratik ve tekrar yapma, dizi izleme, kendi kendine konuşma ve şarkı dinleme yabancı dil olarak Türkçe konuşmayı öğrenmede öne çıkan etkenler olurken not tutma (%25) ve dil bilgisi öğrenme (%3) katılımcılar tarafından az tercih edilmiştir. Türk dizi ve filmleri yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeyi isteklendirmede (%60), Türkiye ve Türk kültürünü tanıtmaya ve sevdirmeye (%90.6) önemli bir kaynak olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye ve Türk kültürün sevilmesine aracılık yapan Türk dizi ve filmleri, hedef dili öğrenen birey ile duygusal (ilgi ve sempati) bir bağ kurulmasını sağlar. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%90,6) ana dillerinde kendilerini yeterli görmektedirler. Bu da ana dil gelişiminin yabancı bir dili öğrenmede etkili olduğunu göstermektedir.

Tüm bu veriler gelişen teknoloji sayesinde her yerde izlenebilen, hedef dili gerçek bağlamında sunabilen ve birden fazla duyuya hitap edebilen Türk dizi ve filmlerinin dildeki dört temel becerinin geliştirilmesinde interaktif, eğlenceli, görsel, işitsel, somutlaştırıcı (soyut ifadelerin beden dili ile gösterilmesi) ve kaliteli bir öğrenme aracı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu öğrenme aracının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde etkili bir şekilde kullanılabilmesi için öğretmenin bu konuda kendini geliştirmesi gerekir. Mesele filmin açılıp izlenmesi şeklinde algılanmaması önem arz etmektedir.

Dört temel beceriyi kapsayacak şekilde etkinlikler tasarlanmalıdır. Çünkü Türk dizi ve filmlerini bir materyal olarak kullanacak öğretmenin başarısı, öğrencilerin materyale bakış açısını etkiler. Kullanılacak dizi ve filmler öğrencilerin ilgi ve sevilerine uygun olmalıdır.

Türkçe öğretimi Türkiye dışında yapılıyorsa öğrenme sürecini hızlandırma adına Türk dizi ve filmleri özellikle dinleme ve konuşma becerileri için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmelidir.

Türk dizi ve filmlerinin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılması için öğrenci seviyelerine uygun yeni kaynaklar hazırlanmalıdır.

Kaynakça

- Arbatlı, M. S. & Kurar, İ. (2015). Türk Dizilerinin Kazak-Türk Kültürel Etkileşimine ve Türkçenin Yaygınlaşmasına Etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 10(2).
- Arslan, M. & Klicic, E. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Gelişiminde Karşılaşılan Sorunlar: Bosna Hersek Örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 169-182.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Boylu, E. & Başar, U. (2015). Televizyondan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenimine İlişkin Bir Durum Tespiti Çalışması: İran Örneği. *International Journal of Language Academy*, 3(4), 401-414.
- Canbulat, M. & Koparan, B. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Türk Kültür Öğelerinin Aktarımına Yönelik Bir Durum Çalışması. *Araştırma ve Deneyim Dergisi*, 5(2), 40-57.

- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(28), 1-12.
- Demirezen, M. (1990). Video Kullanımının Yabancı Dil Öğrenimine Getirdikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(5).
- İşcan, A. (2011). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Filmlerin Yeri ve Önemi. *Turkish Studies*, 939-948.
- Kahraman, H. (2019). *Şarkı ve müziğin yabancı dil öğretiminde yeri ve önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı, Fransızca Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Mansour, O.M.A.H (2021). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde filmlerin dinleme/izleme ve konuşma becerisine etkisi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Okumuş, S. & Demir, H. H. (2014). Kosova’da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bir Dinleme / İzleme Etkinliği: Türkçe Dizi ve Filmleri. *Uluslararası Balkan Eğitim ve Bilim Kongresi, Trakya Üniversitesi Bildiri Kitabı*, 78-85.
- Uçak, S. & Gökçü, E. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Konuşma Becerisini Geliştirme Stratejileri (Erbil Örneği). *Journal of Turkish Language and Literature*, 1(2), 221-228.
- Kırbaş, G. (2022). Türk Dizi ve Filmlerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimine Katkısı Bakımından Değerlendirilmesi: Balkanlar Örneği. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 201-221.
- MEB. (2020). Milli Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, İzleme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı, İzleme ve Değerlendirme Raporu. <https://hbogm.meb.gov.tr/www/izleme-degerlendirme-raporlari/kategori/104> adresinden edinilmiştir. (Erişim tarihi: 07.10.2023)
- MEB. (2021). Milli Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, İzleme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı, İzleme ve Değerlendirme Raporu. <https://hbogm.meb.gov.tr/www/izleme-degerlendirme-raporlari/kategori/104> adresinden edinilmiştir. (Erişim tarihi: 07.10.2023)
- MEB. (2022). Milli Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, İzleme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı, İzleme ve Değerlendirme Raporu. <https://hbogm.meb.gov.tr/www/izleme-degerlendirme-raporlari/kategori/104> adresinden edinilmiştir. (Erişim tarihi: 07.10.2023)
- Ülker, M. (2020). Yabancı Dil Öğretiminde Teknolojinin İşe Koşulması Sürecinin Öğrenen Özelliklerine Göre İncelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 15(8),3833-3851.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (Güncellenmiş 12. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zeytinkaya, D. (2018). Filmler Yabancı Dil Öğretiminde Nasıl Etkin Bir Şekilde Kullanılabilir?. *Turkophone*, 5(3), 30-37.

Sorumlu Yazar Bilgileri:

Yazar ismi: Yılmaz YAMAN

Bölüm: Oryantal Filoloji Ana Bilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Fakülte: Eğitim ve Beşeri Bilimler Fakültesi

Üniversite, ülke: International Burch University, Sarajevo / Bosnia and Herzegovina

Email: yaman.yilmaz@stu.ibu.edu.ba

Lütfen alıntılایınız: Yaman, Y., Arslan, M. (2023). Türk Dizi ve Filmlerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenimine Etkisi: Kazakistan Örneği. *Journal of Research in Turkic Languages*, 5(2), 83-98 no. DOI: <https://doi.org/10.34099/jrtl.525>

Alındı: Temmuz 30, 2023 ▪ Kabul: Kasım 11, 2023